

אוניברסיטת בר-אילן
החוג המשולב למדעי החברה
סמינריון עיוני
"חברה ורפואה"
74-424-01
ד"ר זאב קאליפון

תיאור הסמינר ומטרותיו:

ללמד את חשיבותם של מדעי חברה (במיוחד אנתרופולוגיה חברתית וסוציולוגיה אך גם קרימינולוגיה, גיאוגרפיה וכלכלה) להבנת הרפואה המודרנית ודרך חשיבתה. נבדוק איך התרבות והחברה מגדירות מהי בריאות ומהו חולי ומהן דרכים מתאימות לטיפול. כמו-כן, נבדוק את תהליך הריפוי כחלק מהמערכת החברתית המגדירה וממיינת אנשים לצרכים שונים. הקורס יחפש את השונה והמשותף בין מערכות רפואיות מודרניות ומסורתיות וינסה להדגים באיזה תחומים הרפואה המסורתית יכולה לעזור לרפואה המודרנית (וההיפך).

חובות:

השתתפות בשיעורים, רפרנט ועבודה סמינרית. הנושאים לעבודות ייקבעו בתיאום עם המרצה עד סוף נובמבר. לקראת סוף השנה כל משתתף יציג עיקרי עבודתו (כ-20 דקות) בסמינר - הרפראט.

מבנה הסמינר:

בסמסטר הראשון המרצה יציג מספר דילמות תרבותיות וחברתיות העומדים לפני הרפואה המודרנית למשל: הבדלי תרבות ברפואה המודרנית, אקולוגיה ורפואה, תזונה ותרבות, זיהוי מחלות, הרפואה המסורתית ורפואה חלופית, מוסדות הרפואה המודרנית, כלכלה ורפואה, רפואה סוציאליסטית כנגד קפיטאליסטית וכו'... השתתפות בשיעורים אלה חיונית להבנת התחום וחיפוש נושאים לעבודות. במחצית הראשונה של הסמסטר השני, לא נקיים פגישות קבוצתיות. המרצה ישמור את שעת הסמינר לליבון הבעיות המתעוררות בעבודות. במחצית השנייה של הסמסטר השני, המשתתפים יציגו את עבודותיהם (הרפרנטים).

ביבליוגרפיה כללית:

רוב הקריאה יתרכז בנושא הספציפי של הסטודנט, אך אני מאוד ממליץ לקרוא את הספר: *Medicine and Culture* של Lynn Payer
עמ' 35-15 בתדפיס 5506 (354493)

זהו ספר קריא מאוד של עיתונאית המעלה את הדילמות התרבותיות ברפואה. בנוסף מצ"ב בביליוגרפיה לעזרה בחיפוש נושאים לעבודות.

1. S. Deshen, Blind People (available in Hebrew).
שמור סוציולוגיה לפי DES (206921) או בעברית "במקל מתקפל" שמור סוציולוגיה לפי בשן. במ (332872)
2. Z. Gussow and G.S. Tracy, Leprosy.
362.196998 GUS l (572319)
3. R.A. Hahn, Sickness and Healing.
306.461 HAH s (286787)
4. B. Jordan, Birth in Four Cultures.
306 JOR b2 (453023)
5. A. Kiev, Magic Faith and Healing.
616.89 MAG (468397) בספרייה לפסיכולוגיה
6. A. Kleinman, Patients and Healers in the Context of Culture.
שמור סוציולוגיה לפי KLE (148939)
7. D. Landy, Culture Disease and Healing.
362.1 CUL (244040)
8. T. Scheff, Labelling Madness.
616.89001 LAB (571886)
9. L. Thomas, The Lives of a Cell
570.1 THO (571749)
10. L. Thomas, The Youngest Science.
אין